

LUBIEŃ KUJAWSKI

STRATEGIA
ROZWOJU MIASTA
I GMINY LUBIEŃ
KUJAWSKI na lata 2026 - 2030

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy jest podstawowym i najważniejszym dokumentem wielowymiarowego planowania perspektywicznego, określającym misję, wizję, cele oraz kierunki rozwoju gminy. Została opracowana jako odpowiedź na zachodzące w Gminie, jak i jej bliższym i dalszym otoczeniu zmiany, wynikające z uwarunkowań społecznych, gospodarczych i politycznych. Jej zapisy są spójne z najważniejszymi dokumentami strategicznymi poziomu krajowego: Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (KSRR) oraz poziomu regionalnego: Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+, Programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza.

Strukturę Strategii tworzą trzy cele strategiczne zdefiniowane jako podstawowe obszary rozwoju, w ramach których określone zostały bardziej szczegółowe cele operacyjne, którym z kolei przyporządkowano kierunki rozwoju stanowiące zbiór działań. Struktura ta służy osiągnięciu zdefiniowanej wizji rozwoju Gminy.

Projekt Strategii został opracowany przez Zespół ds. opracowania Strategii, a następnie poddany konsultacjom społecznym, z których uwagi wprowadzono do ostatecznego dokumentu Strategii.

Projekt Strategii został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym: ustawą o samorządzie gminnym, ustawą o prowadzeniu polityki rozwoju. Zawiera niezbędne elementy, a także uzyskał odpowiednie opinie i uzgodnienia wynikające z obowiązujących przepisów.

KIM JESTEŚMY I JAK DZIAŁAMY

Podstawowe informacje o Gminie

Gmina Lubień Kujawski to gmina miejsko-wiejska położona w południowo - wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie włocławskim. Gmina jest jednostką graniczną – od południa sąsiaduje z województwem mazowieckim i łódzkim, natomiast w ramach rodzimego województwa z gminami: Baruchowo, Chocień, Chodecz, Kowal. Gmina obejmuje powierzchnię 151 km² i zamieszkiwana jest przez 6 752 osoby.

Gmina odznacza się czytelną hierarchią sieci osadniczej, z miastem Lubień Kujawski jako głównym ośrodkiem obsługi mieszkańców. Jest bardzo dobrze zlokalizowana pod względem dostępności transportowej – przez teren Gminy przebiega droga krajowa DK91 oraz autostrada A1 wraz z węzłem autostradowym położonym w sąsiedniej Gminie Kowal.

Rysunek 1. Położenie administracyjne Gminy.

Źródło: Opracowanie własne.

Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, przestrzennej i klimatycznej – wyzwania rozwoju

Sporządzona na rzecz opracowania Strategii, Diagnoza społeczno-gospodarcza, przestrzenna i klimatyczna doprowadziła do określenia najważniejszych wniosków w zakresie obecnego rozwoju oraz wyzwań rozwojowych, które stoją przed Gminą w najbliższych latach.

Wnioski:

- ✓ Jest nas coraz mniej i jesteśmy coraz starsi (niekorzystnie zmienia się liczba i struktura wiekowa ludności – spada liczba ludności przy jednoczesnym wzroście udziału liczby osób starszych)
- ✓ Nasze mieszkania charakteryzują się niewystarczającym standardem (zarówno w zakresie powierzchni mieszkań jak i standardu ich wyposażenia)
- ✓ Nie wykorzystujemy potencjału przyrodniczego i kulturowego Gminy (nie zbudowaliśmy marki turystycznej Gminy, nie mamy wystarczającej dla zbudowania atrakcyjności Gminy do odpoczynku i rekreacji infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej)
- ✓ Wykorzystujemy, aczkolwiek zbyt wolno, dogodne uwarunkowania do rozwoju gospodarczego (stworzyliśmy tereny inwestycyjne, które sukcesywnie się zagospodarowują, aczkolwiek wymagają one zmiany zasad zagospodarowania, tak by spełniały potrzeby inwestorów)
- ✓ Jesteśmy mało aktywni społecznie (niechętnie bierzemy udział w procesie zarządczym Gminy)
- ✓ Stworzyliśmy bazę usług społecznych, w tym rozwijamy działalność kulturalną (poprawiamy działalność instytucji usług społecznych, modernizujemy obiekty świadczenia tych usług, aby prowadzona w nich działalność odpowiadała na potrzeby różnych grup społecznych)
- ✓ Na naszym terenie planowane są ważne inwestycje w zakresie rozwoju gospodarczego kraju (plany budowy kopalni soli wraz z infrastrukturą obsługującą)
- ✓ Rozwijamy infrastrukturę techniczną w zakresie dostaw mediów i możliwości ich wyboru (modernizujemy sieci i obiekty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, doprowadzamy do budowy i rozwoju infrastruktury energetycznej, np. stacji LNG, odnawialnych źródeł energii)
- ✓ Prowadzimy aktywną politykę przestrzenną (sukcesywnie opracowujemy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego)
- ✓ Nie prowadzimy wystarczających działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa klimatycznego, żywnościowego i społecznego (co wynika z pojawienia się lub zauważenia problemów w tym zakresie dopiero w ostatnim czasie i wymaga zmiany zarówno przepisów prawnych jak i mentalności społecznej)

Wyzwania:

-
- ✓ Zapobieganie negatywnym procesom demograficznym (zarówno w zakresie liczby ludności jak i jej struktury)
  - ✓ Poprawianie warunków mieszkaniowych (zarówno w zakresie liczby mieszkań jak i ich standardu, w tym przede wszystkim odpowiadających różnym grupom społecznym)
  - ✓ Tworzenie warunków do wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych do rozwoju społeczno-gospodarczego (zarówno do rozwoju gospodarki, w tym turystyki jak i rozwoju społecznego, głównie w zakresie rozwoju kultury)
  - ✓ Poprawianie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, w tym poprzez rozwój terenów inwestycyjnych (odpowiadających różnym potrzebom inwestorów)
  - ✓ Podnoszenie aktywności społecznej (powszechność uczestnictwa w życiu Gminy, w tym w podejmowaniu decyzji o jej rozwoju; wprowadzanie powszechności poczucia współodpowiedzialności za jej rozwój)
  - ✓ Ciągłe podnoszenie poziomu świadczenia usług społecznych (przy wykorzystaniu nowych narzędzi technologicznych i odpowiadających na zmieniające się potrzeby mieszkańców)
  - ✓ Tworzenie warunków do realizacji inwestycji w zakresie rozwoju gospodarczego kraju na terenie Gminy (tych służących jej rozwojowi, np. budowa kopalni soli)
  - ✓ Ciągłe podnoszenie jakości funkcjonowania i dostępności infrastruktury technicznej (zapewnienie dostępu do niezakłóconego dostarczania mediów)
  - ✓ Kontynuowanie prowadzenia aktywnej polityki przestrzennej, ale w nieco zmienionej formie (w odpowiedzi na potrzeby różnych interesariuszy w ścisłej współpracy z nimi, wykraczającej poza standardowe wymogi formalno-prawne)
  - ✓ Wdrażanie i upowszechnianie działań służących wzmocnieniu poczucia bezpieczeństwa (w odpowiedzi na nowe uwarunkowania w tym zakresie)

CO CHCEMY OSIĄGNAĆ

Misja i wizja rozwoju

LUBIEŃ INSPIRUJE

do spełniania marzeń i planów

Lubień Kujawski, stanie się miejscem,

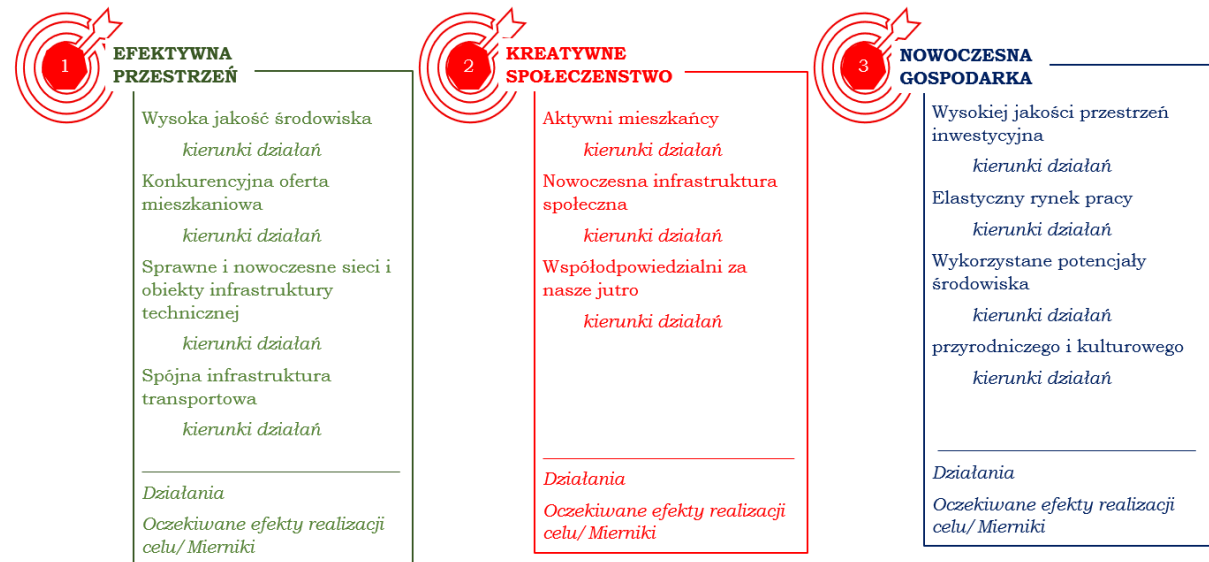
które ciągle ulepszone i upiększane przez nas wszystkich: mieszkańców, urzędników, przedsiębiorców, aktywistów - ludzi różnych zawodów i o różnych doświadczeniach życiowych,

gdzie chcemy mieszkać, pracować i odpoczywać. My jako społeczeństwo kreatywne sami będziemy tworzyć przestrzeń do rozwoju gospodarki, spełniania własnych aspiracji i marzeń, mając jednocześnie na uwadze potrzebę rozwoju zrównoważonego. Stąd nasza troska skupiać się będzie również na racjonalnym wykorzystywaniu środowiska, tak by służyło przyszłym pokoleniom i zapewniało im bezpieczeństwo w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania polityczne, społeczne i przyrodnicze.

Cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań

Realizacji wyznaczonej wizji i określonej misji rozwoju służyć będą następujące cele strategiczne i operacyjne. W ramach tych ostatnich wyznaczono kierunki działań odpowiadające ze ich realizacją. Dla każdego celu strategicznego określono natomiast działania, których podjęcie będzie służyć realizacji celu oraz oczekiwane efekty realizacji celu, a także mierniki oceniające skuteczność podjętych działań.

Rysunek 2. Schemat celów strategicznych i operacyjnych.
Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 1. Cel strategiczny 1.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
EFEKTYWNA PRZESTRZEŃ	Wysoka jakość środowiska	Poprawa stanu powietrza i wód powierzchniowych Realizowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury Ochrona i uzupełnianie obszarów cennych przyrodniczo Ochrona obszarów/obiektów o wysokich walorach kulturowych Wspieranie /tworzenie rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko, w tym w zakresie rozwoju OZE, niskoemisyjnego transportu Racjonalne kształtowanie przestrzeni Wspieranie deweloperów w realizacji mieszkań dla wszystkich grup społecznych
	Konkurencyjna oferta mieszkaniowa	Realizacja własnego nowoczesnego zasobu mieszkaniowego Gminy Wspieranie osób fizycznych w modernizacji i budowie mieszkań odpowiadających obecnym standardom technicznym Budowa/modernizacja obiektów i sieci infrastruktury gromadzenia, oczyszczania i odprowadzania ścieków Budowa/modernizacja obiektów i sieci infrastruktury zaopatrzenia w wodę
	Sprawne i nowoczesne sieci i obiekty infrastruktury technicznej	Budowa/modernizacja obiektów i sieci infrastruktury zaopatrzenia w ciepło Lobbowanie na rzecz rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej Lobbowanie na rzecz rozwoju infrastruktury gazowej Lobbowanie na rzecz rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym szerokopasmowego internetu
	Spójna infrastruktura transportowa	Budowa/modernizacja dróg gminnych Budowa/modernizacja dróg rowerowych Budowa/modernizacja infrastruktury okołodrogowej Lobbowanie na rzecz rozwoju dróg powiatowych i krajowych oraz infrastruktury im towarzyszącej

DZIAŁANIA

- ✓ Modernizacja dróg gminnych zapewniających dostęp do usług oraz do terenów inwestycyjnych
- ✓ Opracowanie koncepcji budowy dróg rowerowych w Gminie
- ✓ Rozbudowa oczyszczalni ścieków
- ✓ Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- ✓ Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę
- ✓ Opracowanie planu opracowywania aktów planowania przestrzennego w Gminie (część ustawowego wymogu analizy aktualności mpzp)
- ✓ Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych na drogach – wprowadzenie pierwszeństwa dla pieszych i rowerzystów w mieście
- ✓ Realizacja niebieskiej i zielonej infrastruktury w przestrzeniach publicznych w mieście i w obszarach wiejskich
- ✓ Przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową – opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- ✓ Realizacja mieszkań komunalnych
- ✓ Przeprowadzenie kampanii promocyjnej nowych osiedli mieszkaniowych w mediach społecznościowych, tv, prasie, na bilbordach, itp.
- ✓ Opracowanie koncepcji wsparcia deweloperów w realizacji zabudowy mieszkaniowej o wysokim standardzie dostosowanej jednocześnie do grup społecznych o różnych możliwościach ekonomicznych

Tabela 2. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 1.

Oczekiwany rezultat realizacji celu	Miernik rezultatu	Wartość
Ukształtowana spójna przestrzeń Gminy	Liczba zgłoszonych konfliktów społecznych	spadek
Poprawa świadomości społecznej w zakresie potrzeby wprowadzania ład przestrzennego	Liczba nowych obiektów z wykorzystaniem obcych geograficznie zdobień, stylów w architekturze	spadek
Spójny system przyrodniczy Gminy	Udział w ogólnej powierzchni Gminy terenów zieleni naturalnej	zachowanie/wzrost
Poprawa stanu obiektów o wysokich walorach kulturowych	Liczba zmodernizowanych obiektów objętych opieką WKZ	wzrost
Poprawa/utrzymanie dobrego stanu ogólnego środowiska	Liczba dni z przekroczeniem norm zanieczyszczenia powietrza w ciągu roku	spadek
Powszechność realizacji zielonej i niebieskiej infrastruktury	Liczba nowych obiektów/przestrzeni zielonej i niebieskiej infrastruktury	wzrost
Poprawa warunków zamieszkania	Liczba oddanych nowych mieszkań/1000 osób, liczba oddanych nowych mieszkań komunalnych/100 osób oczekujących	wzrost
Poprawa spójności transportowej Gminy	Liczba zmodernizowanych/wybudowanych dróg gminnych	wzrost
Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Liczba wypadków drogowych na terenie Gminy	spadek
Poprawa dostępności zewnętrznej Gminy	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dróg krajowych, powiatowych	wzrost
Poprawa konkurencyjności transportu publicznego	Liczba połączeń bezpośrednich do miasta Włocławka transportem publicznym	wzrost
Poprawa konkurencyjności transportu rowerowego	Liczba wybudowanych dróg rowerowych	wzrost
Poprawa dostępu i funkcjonowania	Liczba	wzrost

infrastruktury technicznej	wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury technicznej, Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci infrastruktury technicznej	
Wzrost mocy zainstalowanej pochodzącej z OZE	Liczba instalacji OZE poddanych repaweringowi; liczba nowych instalacji OZE	wzrost

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Cel strategiczny 2.

Cel strategiczny

KREATYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Cele operacyjne

Kierunki działań

Aktywni mieszkańcy

Nowoczesna infrastruktura społeczna

Współodpowiedzialni za nasze jutro

Wspieranie lokalnych liderów w pracy na rzecz Gminy
 Organizacja wydarzeń służących integracji społecznej
 Wspieranie mieszkańców w podnoszeniu własnych kompetencji społecznych
 Prowadzenie działań/wspieranie w prowadzeniu działań organizacji i stowarzyszeń na rzecz podniesienia poziomu edukacji i opieki nad dziećmi
 Prowadzenie działań/wspieranie w prowadzeniu działań organizacji i stowarzyszeń na rzecz podniesienia poziomu zdrowia psychofizycznego (zdrowie, opieka społeczna, sport, rekreacja)
 Budowa/modernizacja obiektów i przestrzeni infrastruktury kultury, integracji społecznej, sportu i rekreacji
 Budowa/modernizacja obiektów infrastruktury opieki nad dziećmi i edukacji
 Budowa/modernizacja lub wspieranie realizacji obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej
 Budowa/modernizacja obiektów lub wspieranie realizacji obiektów infrastruktury bezpieczeństwa i porządku publicznego
 Wspieranie organizacji/organizacja oraz tworzenie infrastruktury konkurencyjnego transportu publicznego
 Aktywowanie mieszkańców w proces zarządczy w Gminie
 Aktywowanie osób spoza administracji (ekspertów, lokalnych liderów) w realizację zadań Gminy
 Wspieranie wolontariatu
 Aktywne uczestnictwo Gminy w realizacji rozwoju powiatu włocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego
 Podnoszenie kompetencji urzędników
 Dostosowywanie godzin pracy urzędu

gminy i jednostek mu podległych do
potrzeb interesariuszy
Przystosowywanie się do zmian
klimatycznych

DZIAŁANIA

- ✓ Budowa hali sportowo-rozrywkowej
- ✓ Budowa/modernizacja przestrzeni publicznych, w tym z wykorzystaniem zieleni w obszarach wiejskich Gminy
- ✓ Realizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej nad jeziorem Lubieńskim
- ✓ Rozwój działalności domu kultury
- ✓ Utworzenie i organizacja rozpoznawalnego w regionie wydarzenia kulturalno-rozrywkowego
- ✓ Modernizacja świetlic wiejskich
- ✓ Przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz wzrostu świadomości mieszkańców Gminy w zakresie bezpieczeństwa
- ✓ Wsparcie OSP w wykonywaniu zadań w zakresie ochrony ludności i mienia (finansowe i pozafinansowe)
- ✓ Wsparcie KGW w wykonywaniu zadań w zakresie integracji społecznej i promocji dziedzictwa kulturowego (finansowe i pozafinansowe)
- ✓ Rozbudowa monitoringu gminnego, szczególnie w punktach wjazdu do miasta

Tabela 4. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 2.

Oczekiwany rezultat realizacji celu	Miernik rezultatu	Wartość
Funkcjonalne i atrakcyjne przestrzenie publiczne	Liczba zmodernizowanych/wybudowanych przestrzeni publicznych	wzrost
Poprawa aktywności obywatelskiej mieszkańców	Liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych	wzrost
Poprawa zaufania społecznego, w tym do władz Gminy	Liczba spraw w urzędzie, do których zaangażowano osoby spoza administracji	wzrost
Poprawa dostępności usług społecznych	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów świadczenia usług społecznych	wzrost
Wzrost jakości świadczenia usług społecznych	Liczba projektów, w których wzięła udział Gmina w zakresie rozwoju świadczonych usług społecznych	wzrost
Umiejętność i powszechność stosowania działań adaptacyjnych do zmian klimatu	Liczba projektów realizowanych na terenie Gminy związanych z adaptacją do zmian klimatu	wzrost

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5. Cel strategiczny 3.

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
NOWOCZESNA GOSPODARKA	Wysokiej jakości przestrzeń inwestycyjna	Realizacja przestrzeni inwestycyjnej dla rozwoju usług i przemysłu (strefa gospodarcza) Tworzenie przyjaznych uwarunkowań do zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej Wspieranie rozwoju nowoczesnego rolnictwa Tworzenie przyjaznych uwarunkowań do realizacji ważnych dla Gminy inwestycji krajowych, w tym kopalni soli Wspieranie przedsiębiorców w szkoleniu pracowników Wspieranie przedsiębiorców w tworzeniu nowoczesnych miejsc pracy (pod względem płacy, godzin i miejsca świadczenia pracy oraz samorozwoju)
	Elastyczny rynek pracy	Tworzenie korzystnych warunków pracy w urzędzie miasta i jednostkach podległych Wspieranie osób bez pracy, w tym szczególnie kobiet w procesie jej szukania Wspieranie mieszkańców, w tym młodzieży w podnoszeniu własnych kompetencji zawodowych
	Wykorzystane potencjały środowiska przyrodniczego i kulturowego	Adaptacja obiektów i przestrzeni o wysokich walorach przyrodniczych do rozwoju działalności gospodarczej, w tym turystycznej Wspieranie twórców ludowych w procesie prowadzenia działalności gospodarczej Adaptacja obiektów i przestrzeni o wysokich walorach kulturowych do rozwoju działalności gospodarczej, w tym turystycznej

DZIAŁANIA

- ✓ Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych
- ✓ Przeprowadzenie kampanii promocyjnej nowych terenów inwestycyjnych w mediach społecznościowych, TV, prasie, na bilbordach, itp.
- ✓ Opracowanie i wdrożenie systemu szkoleń dla pracowników urzędu miasta i jednostek podległych
- ✓ Utworzenie na targowisku miejskim miejsca dedykowanego produktom lokalnym
- ✓ Opracowanie znaku graficznego „Lubień inspiruje” przyznawanego produktom lokalnym

- ✓ Opracowanie zasad przyznawania znaku graficznego „Lubień inspiruje”
- ✓ Zawiązanie ścisłej współpracy z PKN Orlen w zakresie realizacji kopalni soli
- ✓ Zawiązanie ścisłej współpracy z Kujawsko-Dobrzyńskim Parkiem Etnograficznym w Kłóbce w zakresie wykorzystania dziedzictwa kulturowego do rozwoju działalności gospodarczej
- ✓ Zakup i wdrożenie aplikacji zawierającej niezbędnie informacje w zakresie oferty gospodarczej Gminy
- ✓ Aktywne prowadzenie zakładki na stronie internetowej urzędu miasta zawierającej informacje o możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej w Gminie
- ✓ Współpraca samorządu ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi promocją i rozwojem gospodarki
- ✓ Zawiązanie współpracy z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną w zakresie objęcia jej działaniami terenów inwestycyjnych w Gminie
- ✓ Umieszczanie przedsięwzięć związanych z rozwojem działalności gospodarczej w Gminie w wojewódzkich i krajowych dokumentach strategicznych
- ✓ Wspieranie inicjatyw lokalnych mających na celu rozwój gospodarczy
- ✓ Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej służącej rozwojowi działalności gospodarczej
- ✓ Opracowanie i wdrożenie działań organizacyjno-prawnych służących rozwojowi działalności gospodarczej
- ✓ Opracowanie mapy obiektów/miejsc atrakcyjnych przyrodniczo i kulturowo
- ✓ Zakup i wdrożenie aplikacji zawierającej niezbędnie informacje w zakresie oferty turystycznej/atrakcji turystycznych Gminy i odbywających się wydarzeniach kulturalnych
- ✓ Opracowanie Koncepcji rozwoju turystyki w Gminie, w tym szczególnie turystyki krajobrazowej, etnograficznej wraz z pakietem działań poświęconych realizacji produktu turystycznego „Mała ojczyzna”, „Krajobraz Kujaw”
- ✓ Współpraca samorządu ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi promocją i rozwojem turystyki
- ✓ Umieszczanie przedsięwzięć związanych z promocją i rozwojem turystyki w Gminie w wojewódzkich i krajowych dokumentach strategicznych
- ✓ Wspieranie inicjatyw lokalnych mających na celu rozwój turystyki
- ✓ Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym miejsc noclegowych o ciekawej, atrakcyjnej formie, np. pól namiotowych, camperowych, obiektów agroturystycznych
- ✓ Utworzenie punktu obsługi turysty i przedsiębiorcy w strukturach urzędu miasta lub jednostek podległych
- ✓ Utworzenie szlaku/ów turystycznego/y
- ✓ Opracowanie znaku graficznego pokazującego atrakcje turystyczne Gminy i umieszczenie tablic w miejscach m.in. takich jak zjazdy z autostrady, drogi krajowej DK91
- ✓ Wprowadzenie jednolitego oznakowania obiektów/miejsc o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych

Tabela 6. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 3.

Oczekiwany rezultat realizacji celu	Miernik rezultatu	Wartość
Poprawa atrakcyjności Gminy dla prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba podmiotów działalności gospodarczej zarejestrowanych w systemie REGON/1 tys. osób	wzrost
Umiejętności powszechność wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych do rozwoju działalności gospodarczej	Liczba działalności gospodarczych opartych na walorach przyrodniczych i kulturowych	wzrost
Ugruntowana obecność Gminy na ponadlokalnym rynku działalności gospodarczej, w tym szczególnie turystycznej, rolno-spożywczej, produkcyjnej	Obecność przedsiębiorców z terenu Gminy na ponadlokalnych targach, wystawach	wystąpienie zjawiska
Funkcjonujące tereny inwestycyjne	Powierzchnia wyznaczonych terenów inwestycyjnych	wzrost
Objęcie terenów inwestycyjnych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp)	Liczba mpzp uchwalonych dla terenów inwestycyjnych	wzrost
Objęcie opieką terenów inwestycyjnych w Gminie przez PSSE	Tereny inwestycyjne objęte opieką PSSE	wystąpienie zjawiska
Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą/1 tys. osób	wzrost
Poprawa sytuacji na rynku pracy, w tym szczególnie dla kobiet	Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	spadek

Źródło: Opracowanie własne.

Obszary strategicznej interwencji

Zdelimitowane obszary strategicznej interwencji (OSI) poziomu lokalnego służą realizacji wizji rozwoju Gminy - Lubień Kujawski miejscem, gdzie chcemy mieszkać, pracować i odpoczywać. A więc stworzeniu dogodnych (o najwyższym standardzie) warunków do zamieszkania, pracy i odpoczynku. Te podstawowe elementy życia człowieka zostały zdefiniowane w Karcie Ateńskiej jako te, które w głównym względzie odpowiadają za jakość życia. Wobec powyższego zdefiniowane poniżej OSI uznaje się za pakiet podstawowych działań realizowanych jednocześnie, służących ziszczeniu się zaprojektowanej wizji rozwoju Gminy.

OSI mieszkam/realizuję marzenia o domu

Obszar zdelimitowany na podstawie potencjału stworzenia korzystnych warunków do zamieszkania dla różnych grup społecznych. Celem działań będzie stworzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odpowiadającą współczesnym, innowacyjnym standardom technicznym i organizacyjnym, funkcjonalną, komfortową. Terenów przeznaczonych na realizację modelowych osiedli mieszkaniowo-usługowych o wysokiej jakości zabudowie mieszkaniowej, usługowej, przestrzeniach publicznych, w tym terenach rekreacyjnych z dużą liczbą terenów zieleni. Przede wszystkim dostosowanej i dostępnej dla różnych grup społecznych, w tym szczególnie dla ludzi młodych, ale też seniorów, singli.

Wykorzystanie możliwości stworzenia bardzo atrakcyjnego miejsca do zamieszkania wynikających z:

- ✓ uwarunkowań wewnętrznych – na obszarze Gminy występują tereny, w tym blisko miasta Lubień Kujawski i w miejscowości Kłóbka, które stanowią potencjał do rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Są terenami uzbrojonymi (podstawowa sieć infrastruktury technicznej), położonymi blisko istniejących i planowanych obiektów usług publicznych (urząd miasta, ośrodek zdrowia, szkoła podstawowa, przedszkole, żłobek, dom kultury, biblioteka); na terenie Gminy rozwija się strefa gospodarcza (tereny inwestycyjne), która jest sukcesywnie zagospodarowywana, co buduje atrakcyjny rynek pracy.
- ✓ uwarunkowań zewnętrznych – gmina Lubień Kujawski położona jest blisko ośrodka subregionalnego Włocławka (ośrodka koncentracji usług i rynku pracy o znaczeniu ponadlokalnym) i jest z nim dobrze skomunikowana za pomocą drogi krajowej DK91; aktualne trendy i potrzeby dotyczące warunków zamieszkania wskazują na popyt na zabudowę o wysokim standardzie technicznym, w tym w zakresie energooszczędności i funkcjonalności, dostosowaną do możliwości finansowych i potrzeb różnych grup społecznych, w tym rodzin z dziećmi, osób stanowiących jednoosobowe gospodarstwo domowe, seniorów.
- ✓ uwarunkowań przyrodniczych i społecznych – gmina Lubień Kujawski charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo-kulturowymi z licznymi atrakcyjnymi miejscami do krótkotrwałej rekreacji; występowanie miasta Lubień Kujawski, (małego miasta) zapewniającego jednoczesną obsługę w

zakresie podstawowych usług na dobrym poziomie z zachowaniem klimatu „małomiasteczkowości”, tj. spokojnego miejsca do życia; miejscowości Kłóbka o dobrym wyposażeniu w infrastrukturę społeczną oraz zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową w Gminie

Obszar: miasto Lubień Kujawski i jego sąsiedztwo, miejscowość Kłóbka

Zakres dotychczas zidentyfikowanych zadań i przedsięwzięć:

- ✓ realizacja punktów hot-spot w przestrzeniach publicznych
- ✓ rozbudowa monitoringu gminnego, szczególnie w punktach wjazdu do miasta
- ✓ wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych na drogach – wprowadzenie pierwszeństwa dla pieszych i rowerzystów w mieście
- ✓ realizacja niebieskiej i zielonej infrastruktury w przestrzeniach publicznych w mieście i w obszarach wiejskich
- ✓ rozwój działalności domu kultury
- ✓ utworzenie i organizacja rozpoznawalnego w regionie wydarzenia kulturalno-rozrywkowego
- ✓ przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową – opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- ✓ realizacji mieszkań komunalnych
- ✓ przeprowadzenie kampanii promocyjnej nowych osiedli mieszkaniowych w mediach społecznościowych, tv, prasie, na bilbordach, itp.
- ✓ opracowanie koncepcji wsparcia deweloperów w realizacji zabudowy mieszkaniowej o wysokim standardzie dostosowanej jednocześnie do grup społecznych o różnych możliwościach ekonomicznych.

Oczekiwane efekty interwencji:

- ✓ wzrost konkurencyjności Gminy jako miejsca zamieszkania podyktowany powstaniem wysokiej jakości mieszkań, w tym komunalnych
- ✓ podniesienie poziomu kapitału społecznego poprzez zahamowanie emigracji i pojawienie się zjawiska imigracji
- ✓ wzrost lokalnego patriotyzmu i przywiązania do miejsca
- ✓ wzrost liczby ludności w Gminie.

Obszar zdelimitowany na podstawie istniejących predyspozycji do rozwoju terenów inwestycyjnych w Gminie:

- ✓ przebieg autostrady A1 wraz z węzłem (w sąsiedniej gminie)
- ✓ wyznaczone w mpzp tereny inwestycyjne
- ✓ prowadzona działalność gospodarcza (funkcjonujące tereny inwestycyjne)
- ✓ bliskość miasta Włocławka

Celem działań jest stworzenie atrakcyjnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Gminie w oparciu o przygotowanie nowych/rozwój istniejących terenów inwestycyjnych oraz prowadzenie działań organizacyjno-prawnych ułatwiających prowadzenie tej działalności (usługowej, produkcyjnej) w Gminie.

Działalność gospodarcza, w tym produkcyjna stanowi ważny element rozwoju społeczno-gospodarczego. Stworzenie atrakcyjnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej jest szansą na stworzenie atrakcyjnego rynku pracy, co z kolei doprowadzi do wzrostu zamożności mieszkańców Gminy, a tym samym poprawy warunków życia, a w konsekwencji zadowolenia z mieszkania w Gminie.

Uatrakcyjnienie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, w tym produkcyjnej, usługowej spowoduje długofalowy efekt ekonomiczny oraz umożliwi stabilizację ekonomiczną jej mieszkańców, a tym samym pomoże w podjęciu decyzji o pozostaniu w Gminie (zahamowanie zjawiska emigracji). Z drugiej strony wysoka jakość życia w Gminie stanie się przyczyną napływu osób spoza Gminy.

Obszar: obszar całej Gminy ze szczególnym wskazaniem funkcjonujących terenów inwestycyjnych (i ich rozwoju).

Zakres dotychczas zidentyfikowanych zadań i przedsięwzięć:

- ✓ powiększenie funkcjonujących terenów inwestycyjnych
- ✓ opracowanie mpzp terenów inwestycyjnych
- ✓ zakup i wdrożenie aplikacji zawierającej niezbędnie informacje w zakresie oferty gospodarczej Gminy
- ✓ aktywne prowadzenie zakładki na stronie internetowej urzędu miasta zawierającej informacje o możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej w gminie
- ✓ współpraca samorządu ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi promocją i rozwojem gospodarki
- ✓ zawiązanie współpracy z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną w zakresie objęcia jej działaniami terenów inwestycyjnych w Gminie
- ✓ umieszczanie przedsięwzięć związanych z rozwojem działalności gospodarczej w Gminie w wojewódzkich i krajowych dokumentach strategicznych
- ✓ wspieranie inicjatyw lokalnych mających na celu rozwój gospodarczy
- ✓ wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej służącej rozwojowi działalności gospodarczej
- ✓ opracowanie i wdrożenie działań organizacyjno-prawnych służących rozwojowi działalności gospodarczej

Oczekiwane efekty interwencji:

- ✓ poprawa dostępności terenów inwestycyjnych
- ✓ rozwój przedsiębiorczości lokalnej
- ✓ promocja Gminy i jej walorów jako przyjaznych rozwojowi działalności gospodarczej
- ✓ poszerzenie oferty Gminy na rynku nieruchomości przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej
- ✓ rozwój społeczny wynikający z poprawy warunków ekonomicznych mieszkańców i napływu nowych
- ✓ zbudowanie pozytywnego wizerunku Gminy
- ✓ zbudowanie świadomości marki Gminy
- ✓ rozbudzenie i zwiększenie patriotyzmu lokalnego oraz pozytywnych uczuć względem Gminy
- ✓ wzrost liczby ludności.

OSI odpoczywam/realizuje swoje pasje

Obszar zdelimitowany na podstawie niewykorzystanych potencjałów Gminy – wysokich walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego:

- ✓ bogactwo fauny i flory
- ✓ Park Etnograficzny Kłóbka
- ✓ liczne obiekty zabytkowe
- ✓ atrakcyjny krajobraz wiejski i małomiasteczkowy

Celem działań jest budowanie pozytywnego wizerunku Gminy do odpoczynku i rekreacji, w tym w oparciu o turystykę aktywną poprzez zastosowanie narzędzia marketingu terytorialnego. Turystyka aktywna odgrywa coraz większą rolę w promocji i rozwoju państw, regionów, gmin. Turystyka aktywna to nawyki zdrowego stylu życia, dążenie do poprawy samopoczucia i kondycji fizycznej. W dobie nowych technologii, wszechobecnej wirtualnej rzeczywistości, mediów społecznościowych i czasu jaki poświęcamy na tego typu działania, aktywność na świeżym powietrzu to szansa na poprawę zdrowia i stanu świadomości społeczeństwa o prawidłowych nawykach. Bliskość terenów, w których można uprawiać turystykę aktywną wzmacnia atrakcyjność Gminy do zamieszkania, głównie dla osób aktywnych zawodowo, które preferują krótkotrwałe, ale aktywny wypoczynek.

Potencjał turystyczny Gminy opiera się przede wszystkim na bogactwie przyrodniczym, różnorodności krajobrazowej oraz wysokich walorach kulturowych. Zakłada się, iż na terenie Gminy będą przede wszystkim rozwijane i promowane formy turystyki aktywnej takie jak:

turystyka krajobrazowa – zamierza się wykorzystać i wypromować walory przyrodnicze Gminy, w tym szczególnie tereny leśne, nad jeziorem oraz wzdłuż rzeki Lubieńki, a także rolniczy krajobraz, na bazie którego będzie budowany produkt turystyczny – „Krajobraz Kujaw”

turystyka etnograficzna - zamierza się wykorzystać i wypromować walory kulturowe Gminy, w tym szczególnie Kujawsko - Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego, cieszącego się wciąż rosnącym zainteresowaniem odwiedzanego, szczególnie podczas licznych wydarzeń kulturalnych, na bazie którego będzie budowany produkt turystyczny „Mała ojczyzna”

turystyka slow life – oparta na zorganizowanych miejscach noclegowych odbiegających od dużych hoteli, a skupionych raczej na małych atrakcyjnych w formie obiektach, w tym agroturystycznych, polach namiotowych, camperowych, itp.

Stworzenie produktu turystycznego wpisuje się w politykę rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie rozwoju regionalnego produktu turystycznego „konstelacji dobrych miejsc”. Poprzez rozwój działalność twórców ludowych, organizację wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych w oparciu o dziedzictwo kulturowe Kujaw Gmina stanie się rozpoznawalna na mapie turystycznej kraju. Rozwój miejsc atrakcyjnych turystycznie, w tym z dużymi możliwościami wyboru odbywających się wydarzeń kulturalnych spowoduje wzrost atrakcyjności Gminy dla jej mieszkańców i spędzania czasu w granicach Gminy.

Obszar: obszar całej Gminy ze szczególnym wykorzystaniem terenów o wysokich walorach kulturowych i przyrodniczych, w tym ww. Parku Etnograficznego.

Zakres dotychczas zidentyfikowanych zadań i przedsięwzięć:

- ✓ Opracowanie mapy obiektów/miejsc atrakcyjnych przyrodniczo i kulturowo
- ✓ Zakup i wdrożenie aplikacji zawierającej niezbędnie informacje w zakresie oferty turystycznej/atrakcji turystycznych Gminy i odbywających się wydarzeniach kulturalnych
- ✓ Opracowanie Koncepcji rozwoju turystyki w Gminie, w tym szczególnie turystyki krajobrazowej, etnograficznej
- ✓ Współpraca samorządu ze wszystkimi podmiotami zainteresowanymi promocją i rozwojem turystyki
- ✓ Umieszczanie przedsięwzięć związanych z promocją i rozwojem turystyki w Gminie w wojewódzkich i krajowych dokumentach strategicznych
- ✓ Wspieranie inicjatyw lokalnych mających na celu rozwój turystyki
- ✓ Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym miejsc noclegowych o ciekawej, atrakcyjnej formie, np. pól namiotowych, camperowych, obiektów agroturystycznych
- ✓ Utworzenie miejsca na targowisku miejskim dedykowanego lokalnym produktom
- ✓ Utworzenie punktu obsługi turysty i przedsiębiorcy w strukturach urzędu miasta lub jednostek podległych
- ✓ Utworzenie szlaku/ów turystycznego/ych
- ✓ Opracowanie znaku graficznego pokazującego atrakcje turystyczne Gminy i umieszczenie tablic w miejscach m.in. takich jak zjazdy z autostrady, drogi krajowej DK91
- ✓ Wprowadzenie jednolitego oznakowania obiektów/miejsc o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych
- ✓ Prowadzenie polityki przestrzennej Gminy w oparciu o koncepcje urbanistyczne i architektoniczne obszarów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych

Oczekiwane efekty interwencji:

- ✓ poprawa dostępności miejsc atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie
- ✓ rozwój przedsiębiorczości lokalnej w szczególności w sektorze usług związanych z turystyką i rekreacją
- ✓ promocja zdrowego stylu życia oraz turystyki aktywnej
- ✓ promocja Gminy i jej walorów jako przyjaznych turystyce aktywnej
- ✓ pojawienie się Gminy na rynku dedykowanych usług turystycznych i rekreacyjnych
- ✓ rozwój społeczny wynikający z obcowaniem z osobami z różnych części kraju i o różnym statusie społecznym
- ✓ zbudowanie pozytywnego wizerunku Gminy
- ✓ zbudowanie świadomości marki Gminy
- ✓ rozbudzenie i zwiększenie patriotyzmu lokalnego oraz pozytywnych uczuć względem Gminy
- ✓ Racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z ideą ładu przestrzennego

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

Tworzymy ramy rozwoju funkcjonalno-przestrzennego Gminy w zgodzie z zasadą ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Niniejszy Model został opracowany zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (Dz.U.2025.1153 t.j. ze zm.) oraz z uwzględnieniem zapisów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia przyspieszenia 2030+ (Uchwała Nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych oraz główne elementy infrastruktury społecznej

Hierarchia sieci osadniczej:

- ✓ Lubień Kujawski – główny ośrodek obsługi mieszkańców
- ✓ Kłóbka – ośrodek wspomagający główny ośrodek obsługi mieszkańców
- ✓ Pozostałe sołectwa- pozostałe ośrodki obsługi mieszkańców

Zakłada się wyposażenie ośrodków obsługi mieszkańców w obiekty i przestrzenie infrastruktury społecznej zgodnie z określoną hierarchią sieci osadniczej, co zapewni optymalny dostęp do tych obiektów i przestrzeni wszystkim mieszkańcom Gminy. Zakłada się dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami.

System powiązań przyrodniczych:

Główny system przyrodniczy Gminy stanowią: tereny leśne; tereny wód powierzchniowych wraz z roślinnością otaczającą; tereny występowania gruntów organicznych; tereny zieleni urządzonej (skwery, zieleńce, parki).

Część z ww. terenów stanowi lokalne ciągi ekologiczne będące miejscem migracji fauny i flory, włączające Gminę w ponadlokalny system powiązań przyrodniczych.

Zakłada się ochronę i uzupełnianie (tam gdzie to możliwe) ww. systemów przyrodniczych w sposób gwarantujący zachowanie ich ciągłości.

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Główne elementy sieci transportowej Gminy stanowią:

Drogi i koleje zapewniające dostępność zewnętrzną:

- ✓ autostrada A1 wraz z węzłem autostradowym
- ✓ droga krajowa nr 91 (DK91)
- ✓ linia kolejowa o znaczeniu państwowym LK18 wraz z przystankiem kolejowym w miejscowości Kaliska

Zakłada się utrzymanie i rozwój korzystnego połączenia Gminy z zewnętrznym systemem transportowym kraju.

Drogi zapewniające spójność wewnętrzną Gminy:

- ✓ drogi powiatowe
- ✓ drogi gminne
- ✓ drogi rowerowe

Zakłada się rozwój sieci dróg zapewniających dogodnie przemieszczanie się wewnątrz Gminy, w tym z zapewnieniem dostępu do poszczególnych ośrodków obsługi mieszkańców.

Główne elementy infrastruktury technicznej

Główne obiekty i sieci zewnętrznej infrastruktury technicznej:

- ✓ linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 220kV
- ✓ elektrownie wiatrowe
- ✓ elektrownie słoneczne
- ✓ rurociąg ropy naftowej
- ✓ rurociąg solanki (planowany)
- ✓ rurociąg wody technologicznej (planowany)
- ✓ podziemny magazyn gazu (planowany)

Główne obiekty i sieci wewnętrznej infrastruktury technicznej:

- ✓ ujęcia wody
- ✓ oczyszczalnia ścieków
- ✓ PSZOK
- ✓ stacja LNG

Zakłada się rozwój sieci i obiektów infrastruktury technicznej w sposób zapewniający bezawaryjne dostarczanie mediów.

Pozostałe istotne elementy kształtujące strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy

- ✓ obszary predysponowane do rozwoju działalności produkcyjnej
- ✓ obszary predysponowane do rozwoju działalności rolniczej
- ✓ obszary predysponowane do rozwoju turystyki
- ✓ współpraca w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego z województwem, powiatem, gminami ościennymi
- ✓ OSI: mieszkam; inwestuje; odpoczywam

Zakłada się wykorzystanie wszystkich możliwych uwarunkowań, w tym zarówno zidentyfikowanych na chwilę obecną, jak i też tych, które dopiero mogą się pojawić do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Dużo uwagi poświęcać się będzie możliwości zawiązania współpracy z innymi JST w zakresie rozwiązywania wspólnych problemów oraz wykorzystania wspólnych potencjałów.

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych oraz główne elementy infrastruktury społecznej

Hierarchia sieci osadniczej:

- główny ośrodek obsługi mieszkańców
- ośrodek wspomagający główny ośrodek obsługi mieszkańców
- pozostałe ośrodki obsługi mieszkańców

Główne elementy infrastruktury społecznej:

Urząd Miasta	ośrodek zdrowia
centrum kultury	poczta
biblioteka	szkoły podstawowe
dom dziecka	żłobek
dom opieki społecznej	kompleksy sportowo-rekreacyjne
OSP	posterunek policji
ośrodek pomocy społecznej	świetlice

System powiązań przyrodniczych:

Główny system przyrodniczy Gminy:

- tereny leśne i zadrzewione
- tereny wód powierzchniowych
- mokradła i szuwały
- tereny zieleni urządzonej

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

- Drogi i koleje zapewniające dostępność zewnętrzną:
- autostrada A1
  - droga krajowa nr 91
  - linia kolejowa o znaczeniu państwowym LK18 wraz z przystankiem kolejowym w miejscowości Kaliska

Drogi zapewniające spójność wewnętrzną Gminy:

- drogi powiatowe
- drogi gminne
- drogi rowerowe
- obszar współpracy w ramach OSI peryferyjności transportowej

Główne elementy infrastruktury technicznej

Główne obiekty i sieci zewnętrznej infrastruktury technicznej:

- linia elektroenergetyczna najwyższych napięć
- elektrownie wiatrowe
- elektrownie słoneczne
- rurociąg ropy naftowej
- rurociąg solanki (planowany)
- rurociąg wody technologicznej (planowany)
- podziemny magazyn gazu (planowany)

Główne obiekty i sieci wewnętrznej infrastruktury technicznej:

- ujęcia wody
- oczyszczalnia ścieków
- stacja LNG
- PSZOK

Pozostałe istotne elementy kształtujące strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy

- Obszary predysponowane do rozwoju działalności produkcyjnej
- Obszary predysponowane do rozwoju działalności rolniczej (obszary zasobu gleb najwyższych klas jako kluczowy element budujący potencjał ponadregionalny i przewagę konkurencyjną województwa)
- Obszary predysponowane do rozwoju turystyki
- OSI mieszkam; OSI inwestuję; OSI odpoczywam
- Obszary współpracy; OSI miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją, MOF Włocławka, OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej
Źródło: Opracowanie własne.

Ustalenia i rekomendacje kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Dla prowadzenia prawidłowej gospodarki przestrzennej w Gminie określa się następujące ustalenia i rekomendacje kształtowania polityki przestrzennej, stanowiące ramę do opracowywania wszystkich aktów planowania przestrzennego i prowadzenia wszelkich działań odbywających się w przestrzeni Gminy. Zaznacza się jednak, iż właściwe planowanie przestrzeni będzie miało miejsce poprzez sporządzane akty planowania przestrzennego, które określą, na podstawie bardziej szczegółowych analiz przestrzeni, ustalenia jej zagospodarowania.

Niniejsze Ustalenia i rekomendacje zostały opracowane zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (Dz.U.2025.1153 t.j. ze zm.) oraz z uwzględnieniem zapisów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia przyspieszenia 2030+ (Uchwała Nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

W zakresie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

---

Dotyczące ochrony przyrody:

- ✓ Zachowanie ciągłości, lub przywrócenie tej ciągłości, jeśli to możliwe, lokalnych ciągów ekologicznych
- ✓ Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych
- ✓ Ochrona istniejącej zieleni przydrożnej, miedz, cieków naturalnych, rowów melioracyjnych i wprowadzanie nowej zieleni

Dotyczące ochrony krajobrazu:

- ✓ Ochrona krajobrazu wiejskiego Gminy poprzez zachowanie przydrożnych i śródpolnych zadrzewień oraz stosowanie w zabudowie materiałów i ozdóbek wykorzystujących detale architektoniczne charakterystyczne dla historycznej zabudowy
- ✓ Ochrona krajobrazu miasta poprzez zachowanie historycznego układu urbanistycznego oraz stosowanie w zabudowie materiałów i ozdóbek wykorzystujących detale architektoniczne charakterystyczne dla historycznej zabudowy miasta.
- ✓ Ochrona krajobrazu priorytetowego zgodnie z ustaleniami Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego

Dotyczące ochrony i poprawy stanu wód:

- ✓ Poprawa jakości wód powierzchniowych poprzez wdrażanie działań ochronnych i naprawczych w odpowiedzi na zagrożenia zidentyfikowane dla poszczególnych JCWP, zgodnie z przepisami odrębnymi.

- ✓ Poprawa jakości wód podziemnych poprzez ochronę i przestrzeganie zasad zagospodarowania terenów ujęć wód zapisanych w decyzjach administracyjnych, w odpowiedzi na zagrożenia zidentyfikowane dla poszczególnych JCWPd, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ✓ Przeciwdziałanie skutkom suszy, w tym m.in. poprzez rozwój terenów, urządzeń retencji naturalnej i sztucznej, racjonalne wykorzystywanie wód do celów nawodnień w rolnictwie.

Dotyczące ochrony i poprawy stanu jakości powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego:

- ✓ Rozwój grupowych systemów zaopatrzenia w ciepło (zgodnie z rachunkiem ekonomicznym) w zwartych miejscowościach wiejskich oraz miście
- ✓ Wprowadzanie rozwiązań ochronnych, łagodzących, w tym terenów zieleni izolacyjnej i ochronnej od obiektów/przestrzeni mogących wpływać niekorzystnie na inne funkcjonalności Gminy (mogących być źródłem zanieczyszczeń powietrza i hałasu, emisji odorów), w tym od dróg (szczególnie od drogi krajowej nr 91, autostrady A1), obiektów przemysłowych, ferm chowu i hodowli zwierząt.
- ✓ Sytuowanie zakładów przemysłowych i innych obiektów emitujących hałas poza obszarem osiedli mieszkaniowych i terenów usług (turystyki, edukacji, kultury, sportu i rekreacji).
- ✓ Wprowadzanie zielonej i niebieskiej infrastruktury w tereny zainwestowane.

Dotyczące ochrony i racjonalnego wykorzystania udokumentowanych kopalin:

- ✓ Ochrona obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz ich eksploatacja zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dotyczące kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- ✓ Ochrona gruntów rolnych I-III klasy bonitacyjnej zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozostałymi ustaleniami Strategii (umożliwienie rozwoju pozostałych funkcjonalności Gminy, głównie zabudowy mieszkaniowej i produkcyjnej)
- ✓ Ograniczanie zmiany użytkowania gleb pochodzenia organicznego i zachowanie ich funkcji ekologicznych
- ✓ Utrzymanie, zachowanie i wprowadzanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych, torfowisk, i naturalnych zbiorników wodnych.
- ✓ Zapewnienie sprawnego działania systemów melioracyjnych poprzez modernizację i odbudowę melioracji wodnych objętych ewidencją, utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, w tym otwartych rowów we właściwym stanie technicznym.
- ✓ Realizacja niezbędnej w działalności rolniczej infrastruktury technicznej, m.in. drogowej, energetycznej, kanalizacyjnej, itd. oraz przebudowa istniejącej infrastruktury
- ✓ Ochrona lasów, w tym lasów ochronnych zgodnie z przepisami odrębnymi
- ✓ Zachowanie w dobrym stanie, realizacja nowych dróg i dojazdów przeciwpożarowych oraz punktów zaopatrzenia w wodę w ramach ochrony przeciwpożarowej.

Dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- ✓ Ochrona zabytków architektury i budownictwa wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi
- ✓ Ochrona i zachowanie w dobrym stanie zabytków archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi
- ✓ Kształtowanie nowej zabudowy lokalizowanej w sąsiedztwie lub obszarze widzenia istniejącej zabudowy o walorach zabytkowych (w tym nie podlegających ochronie) w sposób umożliwiający harmonijne współistnienie elementów historycznych i współczesnych.
- ✓ Realizacja szlaków kulturowych służących promocji i ekspozycji zasobów kultury.

W zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

---

Kształtowanie wielofunkcyjnych zwartych ośrodków obsługi i rynku pracy - kształtowanie zabudowy w istniejących ośrodkach osadniczych, zgodnie z przyjętą hierarchią sieci osadniczej wraz z zapewnieniem swobodnego dostępu do infrastruktury społecznej oraz świadczonych na jej podstawie usług publicznych oraz terenów służących rozwojowi rynku pracy.

Kształtowania terenów działalności turystycznej i rekreacyjnej w obszarach mających szczególne predyspozycje do rozwoju ww. funkcji z uwzględnieniem:

- ✓ zachowania ciągłości terenów cennych przyrodniczo
- ✓ wytyczania/oznakowania szlaków turystycznych i dróg rowerowych oraz terenów pod obiekty turystyczne
- ✓ wyposażenia interesujących krajobrazowo fragmentów Gminy w urządzenia pozwalające na właściwą ekspozycję walorów przyrodniczo – kulturowych, a w szczególności w budowę punktów widokowych, parkingów w miejscach o wysokich walorach turystycznych i przy punktach widokowych
- ✓ zabezpieczenia właściwej ekspozycji najciekawszych krajobrazowo fragmentów Gminy
- ✓ niewprowadzania zabudowy i obiektów stanowiących dominantę (powierzchniową, wysokościową) w przyrodniczym krajobrazie, z wyjątkiem służących ochronie, edukacji, eksponowaniu walorów przyrodniczych
- ✓ zachowania/tworzenia ogólnodostępnych przestrzeni publicznych zagospodarowanych zielenią z wysoką różnorodnością biologiczną
- ✓ budowy systemu dróg rowerowych łączących interesujące krajobrazowo fragmenty Gminy

Gmina charakteryzuje się bardzo dobrymi uwarunkowaniami rozwoju turystyki, m.in. z uwagi na występowanie wysokich walorów przyrodniczych i kulturowych. Stąd wyznaczono OSI Odpoczywam/realizuje swoje pasje.

Kształtowanie terenów produkcji rolniczej na obszarach o najlepszych uwarunkowaniach rozwoju rolnictwa, w tym poprzez:

- ✓ wykorzystywanie obszarów występowania gleb klas bonitacyjnych I-III w pierwszej kolejności pod działalność rolniczą, a pod inne funkcje w przypadku realizacji polityki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy, w tym umożliwienia koncentracji zabudowy, realizacji innych ważnych funkcjonalności Gminy, w tym terenów inwestycyjnych
- ✓ rozwój usług związanych z działalnością rolniczą, w tym z obsługą rolnictwa, również w zakresie lokalizowania siedzib instytucji służących wspieraniu działalności rolniczej. W zakresie rozwoju terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, terenów wielkotowarowej produkcji rolnej, zakłada się lokalizowanie inwestycji mogących wpływać niekorzystnie na zabudowę mieszkaniową, usług (turystyki, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji) w odległości zapewniającej brak tego niekorzystnego oddziaływania dla ww. zabudowy – zaleca się ograniczenie lokalizacji nowych i rozwoju istniejących ferm chowu i hodowli zwierząt (ograniczenie nie dotyczy ekologicznych hodowli zwierząt) w odległościach minimum 1000m.
- ✓ budowa dróg obsługujących tereny wykorzystywane rolniczo o określonych parametrach przystosowanych do obecnie wykorzystywanego sprzętu rolniczego.

Kształtowania terenów rozwoju gospodarczego (terenów inwestycyjnych) w obszarach mających szczególne predyspozycje do rozwoju ww. funkcji w sposób i w miejscach o najmniejszym ewentualnym niekorzystnym oddziaływaniu na poszczególne elementy środowiska geograficznego, w tym z pierwszeństwem uzupełniania terenów o takiej funkcji (kontynuacja funkcji). Gmina charakteryzuje się bardzo dobrymi uwarunkowaniami rozwoju terenów inwestycyjnych, m.in. z uwagi na przebiegającą w jej granicach drogę krajową A1 i funkcjonującą już strefę gospodarczą. Stąd wyznaczono OSI Inwestując/realizując swoje aspiracje zawodowe.

Kształtowanie zagospodarowania przestrzeni z uwzględnieniem zachowania ciągłości funkcjonalno-przestrzennej z terenami położonymi poza granicami Gminy, a budującymi systemy ponadlokalne – regionalne i krajowe zapewniając ich niezakłócone funkcjonowanie,

Kształtowanie terenów infrastruktury społecznej dostępnej dla wszystkich, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem odpowiadającym zmianom demograficznym

Kształtowanie przestrzeni Gminy z uwzględnieniem potrzeby adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałania tym zmianom

Kształtowanie przestrzeni Gminy jako bezpiecznej - dostosowanie przestrzeni Gminy do zidentyfikowanych zagrożeń, w sposób gwarantujący/ograniczający te zagrożenia oraz brak konfliktów przestrzennych

W zakresie zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

---

Lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego > 2000m² powierzchni sprzedaży tylko po wcześniejszym sporządzeniu analiz i opinii dotyczących oceny skutków ich lokalizacji i funkcjonowania szczególnie na: infrastrukturę techniczną, lokalny układ komunikacyjny, lokalny rynek pracy, lokalny rynek handlu, środowisko naturalne.

Realizacja ww. obiektów handlu wielkopowierzchniowego w nawiązaniu do lokalnych form zabudowy z wykorzystaniem materiałów i detali architektonicznych charakterystycznych dla lokalnej historycznej zabudowy w obszarach występowania takiej zabudowy.

W zakresie zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

---

Dla zidentyfikowanych w Strategii kluczowych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zakłada się prowadzenie działań umożliwiających ich realizację z uwzględnieniem sposobu ich realizacji w dostosowaniu do zmian klimatu, w tym z wykorzystaniem technik i technologii służących oszczędzaniu energii, minimalizacji oddziaływania na środowisko.

W zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej, w tym urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Dotyczące systemów komunikacji:

- ✓ Planowanie spójnego systemu transportowego Gminy zapewniającego dostęp do ośrodków obsługi mieszkańców, w tym z wykorzystaniem dróg rowerowych.
- ✓ Budowa nowych, rozbudowa i przebudowa istniejących dróg i kolei z zastosowaniem nowoczesnych technik i technologii służących ochronie środowiska geograficznego.
- ✓ Przebudowa miejsc niebezpiecznych na drogach, szczególnie z użyciem inteligentnych systemów zarządzania ruchem.
- ✓ Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc do parkowania, adekwatnej do istniejących i planowanych terenów zabudowy i zagospodarowania terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ✓ Budowa systemu dróg rowerowych, w tym w miarę możliwości technicznych w separacji od ruchu samochodowego i pieszego.
- ✓ Planowanie infrastruktury transportowej z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Dotyczące infrastruktury technicznej

Kształtowanie przestrzeni w sposób zapewniający możliwość rozwoju istniejących i budowę nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz ich niezakłócone funkcjonowanie przy minimalizowaniu ich ewentualnego niekorzystnego wpływu na otoczenie.

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- ✓ budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci wodociągowej zgodnie z aktualnymi potrzebami, umożliwiającą bezawaryjną dostawę wody do obecnych i nowych odbiorców
- ✓ zagospodarowanie wyznaczonych stref ochrony bezpośredniej zgodnie z przepisami odrębnymi

W zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków:

- ✓ wyposażenie istniejącej zabudowy w system kanalizacji, a w przypadku lokalizacji nowej zabudowy jednoczesną budowę systemu wodociągowego i kanalizacyjnego. Realizacja indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, tylko w miejscach, gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnych
- ✓ budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci kanalizacyjnej zgodnie z aktualnymi potrzebami, umożliwiającą bezawaryjną obsługę obecnych i nowych odbiorców

W zakresie systemów odwadniających i melioracyjnych:

- ✓ bieżące prowadzenie prac remontowych i modernizacyjnych poprawiających stan techniczny rowów odwadniających oraz zachowanie cieków powierzchniowych dla swobodnego spływu wód
- ✓ zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych pochodzących ze szczelnych powierzchni niezanieczyszczonych (np. dachy budynków) w sposób zrównoważony, z zastosowaniem infiltracji powierzchniowej lub podziemnej
- ✓ budowa zbiorników retencjonujących wodę, w tym rozwój małej retencji

W zakresie gospodarki odpadami:

Doskonalenie systemu selektywnej zbiórki i segregacji odpadów zgodnie z Regulaminem o utrzymaniu czystości i porządku w Gminie

W zakresie systemu elektroenergetycznego:

Prowadzenie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw energii i produkcji energii, w tym poprzez:

- adaptację przebiegających przez teren Gminy istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych do planowanego zagospodarowania terenu
- umożliwienie przebudowy istniejących i budowę nowych linii energetycznych oraz stacji transformatorowych
- sukcesywne wprowadzanie sieci kablowych, szczególnie w obszarach zabudowanych
- budowę lokalnych, ekologicznych źródeł produkcji energii.

W zakresie lokalizacji zawodowych instalacji OZE określa się możliwość ich lokalizacji na obszarze całej Gminy zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie systemu gazowego prowadzenie działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw gazu, w tym poprzez:

- ✓ adaptację przebiegających przez teren Gminy istniejących gazociągów i elementów punktowych infrastruktury gazowej do planowanego zagospodarowania terenu
- ✓ umożliwienie budowy sieci gazowych oraz elementów punktowych infrastruktury gazowej

W zakresie ciepłownictwa:

Dążenie do objęcia zbiorczym systemem zaopatrzenia w ciepło jak największej liczby mieszkańców, w tym poprzez:

- ✓ obejmowanie istniejących terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, w tym usług publicznych, gospodarczej systemem zbiorowego zaopatrzenia w ciepło (zgodnie z rachunkiem ekonomicznym)
- ✓ sukcesywną przebudowę urządzeń grzewczych w celu zastosowania paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz instalowaniu sprawnych urządzeń zmniejszających emisję szkodliwych substancji do atmosfery
- ✓ realizacja działań termomodernizacyjnych, szczególnie budynków usług publicznych.

W zakresie zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

---

Określa się dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym z uwzględnieniem wskazanych terenów wymagających analiz ewentualnego ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

W zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

---

- ✓ W granicach Gminy nie występują obszary wymagające rekultywacji w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- ✓ W granicach Gminy nie występują obszary wymagające remediacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
- ✓ Renowacja, remont przestrzeni, budynków istotnych dla rozwoju Gminy umożliwiający zachowanie ich funkcji lub nadanie nowych funkcji, głównie publicznych.
- ✓ Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

W zakresie zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- zachowanie ciągłości lub przywrócenie ciągłości lokalnych ciągów ekologicznych
- wdrażanie działań ochronnych i naprawczych w odpowiedzi na zagrożenia zidentyfikowane dla poszczególnych JCWP
- wdrażanie działań ochronnych i naprawczych w odpowiedzi na zagrożenia zidentyfikowane dla poszczególnych JCWPd
- rozwój grupowych systemów zaopatrzenia w ciepło
- wprowadzanie zielonej i niebieskiej infrastruktury w tereny zainwestowane
- ochrona obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin przed zagospodarowaniem uniemożliwiającym ich eksploatację
- ochrona gruntów rolnych zgodnie z przepisami odrębnymi i pozostałymi ustaleniami strategii
- ochrona terenów leśnych przed zmianą funkcji
- zachowanie historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych
- ochrona zabytków architektury i budownictwa oraz stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji i rejestru zabytków WKZ
- ochrona krajobrazu priorytetowego zgodnie z ustaleniami Audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego

W zakresie kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- Kształtowanie miasta i wsi jako ośrodków obsługi mieszkańców i rynków pracy zgodnie z przyjętą hierarchią sieci osadniczej:
- główny ośrodek obsługi mieszkańców
- ośrodek wspomagający główny ośrodek obsługi mieszkańców
- pozostałe ośrodki obsługi mieszkańców
- Wykorzystanie do rozwoju działalności gospodarczej obiektów i obszarów o znaczącym potencjale przyrodniczym i kulturowym:
- obszary kształtowania terenów działalności turystycznej i rekreacyjnej z zachowaniem zasad ład przestrzennego i bioróżnorodności, w tym tworzenie ogólnodostępnych przestrzeni publicznych, szczególnie w otoczeniu jezior
- obiekty i przestrzenie dziedzictwa kulturowego stanowiące wyróżnik gminy
- kształtowanie terenów rozwoju gospodarczego (terenów inwestycyjnych) w obszarach o korzystnych uwarunkowaniach rozwoju działalności przemysłowo-usługowej
- teren lokalizacji kopalni soli
- kształtowanie terenów produkcji rolniczej w powiązaniu z koniecznością rozwoju innych funkcjonalności gminy

W zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

- tereny wymagające analiz ewentualnego ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

W zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej, w tym urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Rozwój spójnego systemu transportowego:

- autostrada A1
- droga krajowa nr 91
- drogi powiatowe
- drogi gminne
- drogi rowerowe
- linia kolejowa LK18
- stacja kolejowa

Rozwój obiektów i sieci infrastruktury technicznej:

- ujęcia wody
- oczyszczalnia ścieków
- PSZOK
- stacja LNG

Adaptacja do planowanego zagospodarowania terenu przebiegów infrastruktury przesyłowej:

- linia elektroenergetyczna najwyższych napięć
- elektrownie wiatrowe
- elektrownie słoneczne
- rurociąg ropy naftowej
- rurociąg solanki
- rurociąg wody technologicznej

Rysunek 4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
Źródło: Opracowanie własne.

JAK CHCEMY REALIZOWAC SWÓJ CEL

System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia rozwoju Gminy to dokument, w oparciu o który będzie następował jej najbliższy rozwój społeczno-gospodarczy. Stanowi podstawowe ramy dla wszelkich przyszłych działań, w tym opracowywanych dokumentów. Będzie ona stanowiła punkt odniesienia dla wszystkich osób zaangażowanych w rozwój Gminy, szczególnie administracji samorządowej i jednostek jej podległych, ale nie tylko. Zaplanowane w strategii cele i kierunki rozwoju nie ograniczają się bowiem do zadań własnych samorządu Gminy wynikających z ustawowych jego kompetencji, ale wykraczają poza nie, inicjując działania w formule partnerstwa i współpracy. Dlatego zakłada się, iż Strategia będzie realizowana przez wiele środowisk, nie tylko władze gminy Lubień Kujawski, ale również administrację rządową, samorząd województwa kujawsko-pomorskiego, samorząd powiatu włocławskiego, mieszkańców, inwestorów, organizacje pozarządowe, których zaangażowanie gwarantować będzie sukces osiągnięcia zaplanowanych celów.

Strategia będzie realizowana za pomocą określonych narzędzi i procedur ujętych w dwóch systemach:

- ✓ System wdrażania strategii
- ✓ System monitorowania i ewaluacji strategii.

System wdrażania Strategii

System opierać się będzie na następujących elementach:

- ✓ realizacja zadań własnych Gminy – wszystkie działania wynikające z formalnych kompetencji i obowiązków Gminy oraz podległych jej jednostek;
- ✓ realizacja współpracy – wszystkie działania, na które Gmina ma tylko wpływ pośredni lub nie ma w ogóle wpływu, ale poprzez lobbowanie, inicjowanie czy koordynację działań innych podmiotów, mogą one być wykorzystane do osiągnięcia wyznaczonych celów;
- ✓ przygotowywanie dokumentów wykonawczych realizujących Strategię – wynikających z formalnych wymogów, jak również innych, których opracowanie stanie się niezbędne dla prawidłowego czy sprawniejszego realizowania wyznaczonych celów.

Do dokumentów wykonawczych realizujących Strategię zaliczyć należy przede wszystkim projekty i inicjatywy rozwojowe, polityki sektorowe i programy

operacyjne. Wszystkie te dokumenty powinny być spójne z ustaleniami Strategii, dlatego też wyznacza się następujące wytyczne do ich opracowania:

- ✓ ich opracowywanie powinno opierać się na diagnozie społeczno-gospodarczo-przestrzennej i klimatycznej przygotowanej na potrzeby niniejszej Strategii. Dopuszcza się aktualizację danych, czy uszczegółowienie informacji zawartych w ww. diagnozie ze względu na indywidualne potrzeby zagadnienia, które porusza dany dokument wykonawczy
- ✓ powinny zawierać listę wskaźników pokazujących realizację celów zawartych w Strategii
- ✓ powinny zawierać informację o spójności zaproponowanych celów, kierunków, działań, projektów, inwestycji, pomysłów z celami i ewentualnie kierunkami rozwoju określonymi w Strategii
- ✓ przy opracowywaniu ww. dokumentów zakłada się szeroką współpracę z innymi jst., instytucjami, organizacjami, aby w jak największym stopniu wykorzystać wspólne możliwości rozwiązania problemów i wykorzystania potencjałów.

Lista obecnie zdiagnozowanych dokumentów wykonawczych realizujących Strategię:

- ✓ Program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
- ✓ Strategia rozwiązywania problemów społecznych
- ✓ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- ✓ Program Ochrony Środowiska
- ✓ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
- ✓ Gminny Program Rewitalizacji
- ✓ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
- ✓ Plan ogólny gminy
- ✓ Koncepcja rozwoju turystyki
- ✓ Koncepcja opracowywania aktów planowania przestrzennego
- ✓ Koncepcja/wytyczne do zagospodarowywania terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych

Dla sprawnego wdrażania Strategii określa się następujący schemat organizacyjno-wdrożeniowy:

Rada Gminy – organ, który ma za zadanie sprawdzanie prawidłowej realizacji Strategii;

Burmistrz - Kreator Strategii – osoba odpowiedzialna za całość realizacji Strategii;

Koordynator Strategii – osoba koordynująca wdrażanie i monitoring dokumentu;

Opiekunowie poszczególnych celów strategicznych – osoby z wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego i jednostek podległych, odpowiedzialne za wdrażanie i monitoring poszczególnych celów strategicznych;

Partnerzy – osoby/przedstawiciele reprezentujący różnego rodzaju instytucje, stowarzyszenia, inwestorów, itp. biorące udział w realizacji Strategii.

System monitorowania i ewaluacji Strategii

System monitorowania i ewaluacji opierać się będzie na następujących elementach:

Monitoring – prowadzony w trakcie realizacji Strategii poprzez obserwacje skutków podejmowanych działań. Wnioski z ww. obserwacji będą przedstawiane raz w roku w formie raportu z realizacji Strategii, a raport ten będzie elementarną częścią ustawowego Raportu o stanie gminy. Monitoring będzie składał się z dwóch zasadniczych części:

- analiza realizacji określonych w Strategii działań
- analiza określonych w Strategii mierników uzupełniona o ewentualną analizę mierników określonych w dedykowanych danemu zagadnieniu programach, planach, projektach.

Dla zobrazowania postępów w realizacji Strategii określono listę mierników służących ocenie postępu wdrażania poszczególnych celów zapisanych w strategii (mierniki oczekiwanych rezultatów realizacji celów).

Ewaluacja – polegająca na okresowej obserwacji zmian zachodzących w Gminie wynikających z realizacji Strategii. Będzie przeprowadzana w połowie czasu realizacji Strategii oraz na koniec założonego horyzontu czasowego. Ewaluacja będzie prowadzona z wykorzystaniem ww. raportów z realizacji strategii oraz prowadzonych na jej potrzeby badań opinii i oczekiwań różnych interesariuszy (mieszkańców, inwestorów, turystów, organizacji itp.).

Ramy finansowe i źródła finansowania

W związku z przyjętym założeniem, iż strategia rozwoju Gminy obejmuje działania, które nie wynikają tylko z zadań własnych Gminy, ale również działania pozostające w kompetencji innych samorządów czy jednostek, organizacji, a wreszcie mieszkańców, przedsiębiorców, należy założyć, iż sposób finansowania realizacji poszczególnych jej celów nie będzie wynikał tylko z budżetu Gminy. Część z niezbędnych do realizacji celów środków finansowych będzie pochodziła z zasobów finansowych innych jednostek administracji samorządowej, rządu, instytucji i jednostek publicznych, osób prywatnych, inwestorów, itp.

Strategia będzie realizowana zatem z wykorzystaniem następujących źródeł finansowania:

- ✓ budżet Gminy
- ✓ budżet powiatu włocławskiego
- ✓ budżet województwa kujawsko-pomorskiego oraz środki Regionalnego Programu Operacyjnego - Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza
- ✓ budżet państwa
- ✓ pozostałe fundusze UE
- ✓ pozostałe zewnętrzne źródła publiczne
- ✓ środki prywatne.

Najważniejsze instrumenty finansowe zaangażowane w realizację Strategii to budżet Gminy wyrażony Wieloletnią Prognozą Finansową, definiującą planowane wydatki na konkretne projekty, prognozowaną do 2030 roku. Pozostałymi dokumentami wspierającymi realizację Strategii będą wszelkiego rodzaju programy i projekty

strategiczne określające szczegółowe działania, często konkretne inwestycje oraz konkretne źródła ich finansowania, służące osiągnięciu celów zapisanych w Strategii, w tym określonych w niej działań.

Spójność Strategii rozwoju Gminy z innymi dokumentami poziomu ponadlokalnego i krajowego

Zgodnie z art. 10e ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego - ustalenia Strategii rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski są spójne z ustaleniami zawartymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 - Strategia przyspieszenia 2030+.

Natomiast w zakresie strategii poziomu ponadlokalnego – dla Gminy Lubień Kujawski nie funkcjonują aktualne strategie na poziomie ponadlokalnym.

W strategii województwa dla realizacji celu nadrzędnego jakim jest „Jakość życia typowa dla wysoko rozwiniętych regionów europejskich” wyznaczono pięć celów głównych:

1. Skuteczna edukacja
2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo
3. Konkurencyjna gospodarka
4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko
5. Spójne i bezpieczne województwo,

w które wpisują się wszystkie cele strategiczne i kierunki rozwoju wyznaczone dla gminy Lubień Kujawski.

W ramach Strategii określono również koncepcję rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa zobrazowaną rysunkiem, pn. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030.

Opracowując Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Lubień Kujawski uwzględniono następujące jego aspekty:

zaznaczono, iż w hierarchii sieci osadniczej województwa miasto Lubień Kujawski określone jest jako ośrodek lokalny, który dodatkowo zakwalifikowano do kategorii „małych miast”

Uwzględniono przebieg i rozwój dróg (autostrada A1, droga krajowa DK91) i kolei (linia kolejowa LK18) stanowiących infrastrukturę kluczową dla dostępności międzyregionalnej, obsługujące kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa.

jeden z kluczowych elementów budujących potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa, jakim dla Gminy jest „obszar zasobu gleb najwyższych klas” określono jako potencjał do rozwoju gospodarczego Gminy

zaznaczono, iż ze względu na potencjał do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych, Gmina określona została jako „gmina szczególnie predysponowana do rozwoju wielkopowierzchniowych przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu ponadlokalnym”, a w konsekwencji określono obszary predysponowane do wyznaczania takich przestrzeni

zaznaczono, iż Gmina znajduje się w pięciu OSI - w jednym OSI identyfikowanym na poziomie krajowym – gminy zagrożone trwałą marginalizacją oraz w czterech OSI identyfikowanych na poziomie regionalnym: Miejski Obszar Funkcjonalny Włocławka; OSI niskiego poziomu rozwoju społecznego i niskiego poziomu gospodarczego oraz obszary negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej wymagające dodatkowo podjęcia działań w związku z ponadprzeciętnym natężeniem starzenia się społeczeństwa do 2030r.; OSI obszarów peryferyjności transportowej; OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa;

zaznaczono, iż w ramach polityki terytorialnej województwa, Gmina została objęta poziomem: OPPT Włocławka oraz MOF Włocławka i założono szeroką współpracę w tym zakresie.

Ponadto dotyczący Gminy projekty kluczowy: 454 przebudowa linii kolejowej nr 18 na odcinku Bydgoszcz – Kutno wskazano jako inwestycje ponadlokalne wpływające na podniesienie konkurencyjności Gminy.

Zapisy Strategii, zgodnie z wyżej przytoczonymi przepisami prawa, spójne są również z dokumentami poziomu krajowego i międzynarodowego:

Tabela 7. Spójność Strategii Gminy z dokumentami poziomu ponadlokalnego.

Dokument	Cele strategiczne	Strategia rozwoju Gminy		
		Efektywna przestrzeń	Nowoczesna gospodarka	Kreatywne społeczeństwo
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną		X	X
	Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony	X		X
	Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu			X
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym	X	X	X
	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	X	X	X
	Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	X		X
Europejski Zielony Ład	Bardziej ambitne cele klimatyczne UE		X	X
	Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii			
	Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym		X	
	Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby	X		X
	Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń	X	X	X
	Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności	X		
	Sprawiedliwy, zdrowy i przyjazny środowisku system żywnościowy	X	X	X
	Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność	X		X
Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju	Ludzie			X
	Planeta	X		
	Dobrobyt		X	X

	Pokój	X		X
	Partnerstwo			X

Źródło: Opracowanie własne.

Spis treści

KIM JESTEŚMY I JAK DZIAŁAMY	2
Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, przestrzennej i klimatycznej – wyzwania rozwoju	3
CO CHCEMY OSIĄGNAĆ.....	1
Misja i wizja rozwoju	2
Cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań.....	3
Obszary strategicznej interwencji	12
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy	17
Ustalenia i rekomendacje kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	21
JAK CHCEMY REALIZOWAC SWÓJ CEL.....	29
System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	30
Ramy finansowe i źródła finansowania.....	33
Spójność Strategii rozwoju Gminy z innymi dokumentami poziomu ponadlokalnego i krajowego	34

Spis rysunków i tabel:

Rysunek 1. Położenie administracyjne Gminy.

Rysunek 2. Schemat celów strategicznych i operacyjnych.

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Rysunek 4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Tabela 1. Cel strategiczny 1.

Tabela 2. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 1.

Tabela 3. Cel strategiczny 2.

Tabela 4. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 2.

Tabela 5. Cel strategiczny 3.

Tabela 6. Oczekiwane rezultaty oraz mierniki realizacji Celu 3.

Tabela 7. Spójność Strategii Gminy z dokumentami poziomu ponadlokalnego.